

Utbildning och forskning

Sven Winnell 080216:

Det regeringen arbetar med enligt Internet 080216.

Utbildning och forskning.

<http://winnell.com/omr353g18.pdf> (7957)

Utbildning och forskning

<http://regeringen.se/sb/d/1467>

[Mål och budget](#)

[Förskoleverksamhet](#)

[Skolbarnsomsorg](#)

[Förskoleklassen](#)

[Grundskola](#)

[Gymnasieskola](#)

[Universitet och högskola](#)

[Forskning](#)

[Vuxenutbildning](#)

[Studiefinansiering](#)

[Internationellt samarbete](#)

[Trygghet för elever och unga](#)

[Globaliseringsrådet](#)

[Lärarlyftet](#)

[Ny betygsskala](#)

Här kan du läsa om frågor som rör barnomsorg, förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer samt gymnasieskola, kommunernas vuxenutbildning, kvalificerad yrkesutbildning, kompletterande utbildningar, folkbildning, universitets- och högskoleväsende, forskning, studiestöd och studiesociala frågor.

Vården behöver fler forskande medarbetare

Det hävdar utredaren Olle Stendahl i sitt betänkande Världsklass! - Åtgärdsplan för den kliniska forskningen, som han i dag överlämnade till högskole- och forskningsminister Lars Leijonborg. Svensk klinisk forskning har under de senaste åren tappat i kvalitet och stora pensionsavgångar väntar under

de närmaste tio åren. Utredaren föreslår därför en rad åtgärder för att höja kvaliteten i den kliniska forskningen i Sverige.

- [Pressmeddelande: Förslag till åtgärdsplan för den kliniska forskningen: Vården behöver fler forskande medarbetare](#)
- [SOU 2008:7 Världsklass! - Åtgärdsplan för den kliniska forskningen](#)
- [Webbutsändning: Pressträff med Utredningen av den kliniska forskningen](#)

Departementspromemoria, förslag till en ny betygsskala

Förslaget finns beskrivet i departementspromemorian Ds 2008:13 En ny betygsskala som idag har skickats ut på remiss. Utbildningsminister Jan Björklund har presenterat ett förslag till en ny betygsskala för både grundskolan och gymnasieskolan. Betygsskalan föreslås att innehålla sex steg och en sjunde markering.

Efter remissbehandlingen kommer förslaget att beredas inom Regeringskansliet och regeringen avser därefter att återkomma till riksdagen med en proposition.

- [Ds 2008:13 En ny betygsskala](#)
- [Pressmeddelande: Fler steg i ny betygsskala](#)
- [Läs sammanfattning om en ny betygsskala](#)
- [Frågor och svar om ny betygsskala](#)

Greger Bååth utredare för bildandet av Specialpedagogiska skolmyndigheten

Greger Bååth har fått uppdrag att som särskild utredare förbereda och genomföra bildandet av Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Han har tidigare varit generaldirektör och chef för Specialskolemyndigheten.

- [Pressmeddelande: Greger Bååth generaldirektör i Regeringskansliet](#)

[Studentkårer viktiga även i framtiden](#)
[Proposition om nya skolmyndigheter](#)
[Bidrag till friskolor utrett](#)
[Risk för brist på ingenjörer](#)
[Remissförslag om skriftliga omdömen från första klass](#)

Senaste publikationer

[Världsklass! - Åtgärdsplan för den kliniska forskningen](#)
[En ny betygsskala](#)
[Frihet för studenter - om hur kår- och nationsobligatoriet kan avskaffas](#)
[Globaliseringen - lyftet för Nordkalotten?](#)
[Alla publikationer](#)

ANSVARIGT STATSRÅD

[Jan Björklund](#)
[Lars Leijonborg](#)
[Maud Olofsson](#)
[Andreas Carlgren](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)
[Näringsdepartementet](#)
[Miljödepartementet](#)

Mål och budget för utbildnings- och forskningspolitiken

<http://regeringen.se/sb/d/1467/a/49776>

Mål och budget

[Förskoleverksamhet](#)
[Skolbarnsomsorg](#)
[Förskoleklassen](#)
[Grundskola](#)
[Gymnasieskola](#)
[Universitet och högskola](#)
[Forskning](#)
[Vuxenutbildning](#)
[Studiefinansiering](#)
[Internationellt samarbete](#)
[Trygghet för elever och unga](#)
[Globaliseringsrådet](#)
[Lärarlyftet](#)
[Ny betygsskala](#)

Utbildningspolitikens mål

Målet är att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation som präglas av utbildning av hög kvalitet och livslångt lärande för tillväxt och rättvisa.

Det är beslutat av riksdagen (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:UbU1, rskr. 2000/01:99).

Forskningspolitikens mål

Målet för forskningspolitiken är att Sverige ska vara en ledande forskningsnation, där forskning bedrivs med hög vetenskaplig kvalitet.

Det är beslutat av riksdagen (prop. 2000/01:1, bet 2000/01:UbU1, rskr. 2000/01:99 och bet 2000/01:KrU1, rskr 2000/01:59).

Att satsa på forskning är att investera i framtida välfärd. Regeringens mål är att de offentliga anslagen till forskning ska öka till motsvarande 1 procent av BNP under mandatperioden.

Budgetförslag 2008

Utbildningspolitik

För 2008 avsätts ca 66 671 miljoner kronor för politikområdet utbildningspolitik varav 20 297 miljoner kronor avser studiestöd.

Politikområdet har följande omfattning:

- Barn och ungdomsutbildning - förskola, skola och fritidshem
- Vuxnas lärande
- Högskoleverksamhet
- Studiestödsverksamhet

Utgiftsområde

Statsbudgeten är indelad i 27 utgiftsområden. Utbildningspolitik omfattar utgiftsområdena 15: Studiestöd och 16: Utbildning och universitetsforskning samt del av utgiftsområde 17: Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Forskningspolitik

För 2008 avsätts ca 7 538 miljoner kronor för politikområdet forskningspolitik.

Politikområdet omfattar anslag till nationell forskning, till infrastruktur för forskning i form av bibliotek, arkiv och datanät, etikprövning samt till nationell kontakt- och utvecklingsverksamhet i förhållande till EU:s forskningssamarbete.

Utgiftsområde

Statsbudgeten är indelad i 27 utgiftsområden. Forskningspolitik omfattar del av utgiftsområdena 9: Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 16: Utbildning och universitetsforskning, 17: Kultur, medier, trossamfund och fritid, 20: Allmän miljö- och naturvård, 23: Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar och 24: Näringsliv.

RELATERAT

[Startsida för Budgetpropositionen 2008](#)

[Läsa-skriva-räkna-satsningen i budgetproposition 2008](#)

[Utgiftsområde 9: Hälsovård, sjukvård och social omsorg](#)

[Utgiftsområde 15: Studiestöd](#)

[Utgiftsområde 16: Utbildning och universitetsforskning](#)

[Utgiftsområde 17: Kultur, medier, trossamfund och fritid](#)

[Utgiftsområde 20: Allmän miljö- och naturvård](#)

[Utgiftsområde 23: Jord- skogsbruk, fiske med anslutande näringar](#)

[Utgiftsområde 24: Näringsliv](#)

[Budgetpropositionen för 2008](#)

[Faktablad budgetproposition 2008: Regeringens satsningar på skolområdet](#)

[Faktablad budgetproposition 2008: Regeringens satsningar på högskole- och forskningsområdet](#)

[Läs om budgetprocessen](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Riksdagens webbplats](#)

Förskoleverksamhet

<http://regeringen.se/sb/d/1482>

Internationellt samarbete på förskoleområdet

Förskoleverksamhet riktar sig till barn mellan ett och fem år och består av förskola, familjedaghem och öppen förskola.

Förskoleverksamheten är i dag en självklar del av barnfamiljernas vardag och en förutsättning för att kunna kombinera föräldraskap och förvärvsarbete.

Förskoleverksamheten omfattade år 2005 drygt 83 procent av alla 1 - 5-åringar. Förskolan har sedan hösten 1998 en egen läroplan i form av en förordning. Därmed markeras förskolans betydelse som första steget i det livslånga lärandet. Läroplanen ska vara vägledande för familjedaghemmen. De pedagogiska principerna i förskolans läroplan bygger på att omsorg och pedagogik hör samman. En god omvårdnad är en förutsättning för utveckling och inläring samtidigt som omvårdnaden i sig har ett pedagogiskt innehåll. Vidare betonas lekens betydelse för barns utveckling och lärande liksom barnets egen aktivitet. Förskolan ska vara rolig, trygg, och lärorik för alla barn som deltar.

Drygt 403 000 barn finns i förskolan och familjedaghem och där arbetar cirka 87 000 vuxna. Skolbarnsomsorg riktar sig till skolbarn mellan sex och tolv år och består av familjedaghem, fritidshem och öppen fritidsverksamhet.

Sveriges riksdag och regering fastställer läroplanen, nationella mål och riktlinjer för förskoleverksamheten. Inom dessa ramar

avgör sedan den enskilda kommunen hur verksamheten ska bedrivas.

Frågor och svar

Läs frågor och svar om förskoleverksamhet och grundskolan

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Jan Björklund](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

Skolbarnsomsorg

<http://regeringen.se/sb/d/1467/a/55888>

[Mål och budget](#)

[Förskoleverksamhet](#)

[Skolbarnsomsorg](#)

[Förskoleklassen](#)

[Grundskola](#)

[Gymnasieskola](#)

[Universitet och högskola](#)

[Forskning](#)

[Vuxenutbildning](#)

[Studiefinansiering](#)

[Internationellt samarbete](#)

[Trygghet för elever och unga](#)

[Globaliseringsrådet](#)

[Lärarlyftet](#)

[Ny betygsskala](#)

Skolbarnsomsorg riktar sig till skolbarn mellan sex och tolv år och består av familjedaghem, fritidshem och öppen fritidsverksamhet.

Skolbarnsomsorgens uppgift är att komplettera skolan samt erbjuda en meningsfull fritid och stöd i barnens utveckling.

Kommunerna är skyldiga att erbjuda skolbarnsomsorg för barn som går i förskoleklass och skola upp till 12 års ålder i den utsträckning som behövs för att föräldrarna ska kunna förvärvsarbeta eller studera eller om barnet har ett eget behov av verksamheten. Det finns kvalitetskrav i skollagen som

beskriver de förutsättningar som ska finnas för att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet ska tillgodoses. Kraven rör barngruppernas sammansättning och storlek, lokaler och personal. Skolbarnsomsorgen omfattas numera av kravet på kvalitetsredovisning. Avsikten är att förstärka det kontinuerliga kvalitetsarbetet och förbättra underlaget för dialog mellan såväl föräldrar och personal, som mellan verksamhet och kommun. Skolbarnsomsorg bedrivs i form av fritidshem, öppen fritidsverksamhet och familjedaghem. Totalt finns cirka 325 000 barn i skolbarnsomsorg vilket motsvarar cirka 76 procent av 6-9-åringarna. Det stora flertalet går i fritidshem som i allmänhet är integrerade och har gemensam ledning med skolan.

Sveriges regering och riksdag fastställer läroplanen, nationella mål och riktlinjer för skolbarnsomsorgen. Inom dessa ramar avgör sedan den enskilda kommunen hur verksamheten ska bedrivas.

Fritidshem

Fritidshemmet spelar en betydelsefull roll för barnens utveckling och trygghet, och dess pedagogiska verksamhet utgör ett viktigt komplement till skolan. Fritidshemmet styrs av och ska tillämpa Läroplanen (Lpo 94). I den klargörs att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje barns mångsidiga utveckling och lärande. Fritidshemmet kan genom sina erfarenheter av en utforskande, laborativ och praktisk metodik även medverka till att skolans mer renodlade kunskapsmål uppnås. En förutsättning för att eleverna ska uppleva fritiden som meningsfull är att verksamheten utformas med deras behov, intressen och erfarenheter som grund. Stor vikt ska läggas vid att uppmuntra eleverna att i samspel med kamrater och vuxna utveckla sin sociala kompetens. Barnens utveckling ska ses som en helhet där pedagogik och omsorg integreras.

Möjligheten finns att bedriva verksamhet och att integrera fritidspedagogisk verksamhet med undervisning under schemalagd tid inom grundskolans ram. Det innebär att kommunen kan organisera arbetet så att fritidshemmets personal även arbetar i grundskolan.

Öppen fritidsverksamhet

Öppen fritidsverksamhet är ett alternativ för barn i åldersgruppen 10-12 år och som inte behöver den omsorg och tillsyn som ges i fritidshem och familjedaghem (inskriven verksamhet). Verksamheten ska komplettera skolan, erbjuda en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen. Öppen fritidsverksamhet kan organiseras på flera olika sätt. Ofta i mer eller mindre utsträckning är den samordnad med andra verksamheter, vanligtvis fritidshem, skola eller fritidsgård.

Familjedaghem

I familjedaghem tar en dagbarnvårdare emot inskrivna barn i sitt hem. Verksamhetens uppgift är att genom pedagogisk verksamhet erbjuda barn fostran, omsorg och omvårdnad. Familjedaghemmet ska utgå från varje barns behov, vara rolig och stimulerande samt ge goda möjligheter till lärande.

ANSVARIGT STATSRÅD

[Jan Björklund](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

Förskoleklassen

<http://regeringen.se/sb/d/6460>

[Internationellt samarbete på förskoleklassens områ](#)

Förskoleklassen är en frivillig skolform inom det offentliga skolväsendet. Kommunerna är skyldiga att erbjuda barn plats i förskoleklass från och med höstterminen det år då barnet fyller sex år till dess barnet ska börja fullgöra sin skolplikt. Verksamheten ska betraktas som undervisning i samma mening som i övriga skolformer. Förskoleklassen har en gemensam läroplan med grundskolan och fritidshemmet, Lpo 94. Från och med höstterminen det år barn fyller sex år ska kommunen erbjuda alla barn plats i förskoleklass. Barn får tas emot tidigare. Förskoleklassen ska omfatta minst 525 timmar per år och är avgiftsfri.

Idag finns cirka 95 procent av alla sexåringar i förskoleklassen. Antalet femåringar i förskoleklass utgör drygt 1 procent av alla femåringar och antalet sjuåringar är cirka 1 procent. En mindre del av det totala antalet sexåringar, 3 procent, är inskrivna i grundskolan.

Utbildningen i förskoleklassen ska stimulera varje barns utveckling och lärande samt ligga till grund för fortsatt skolgång. En intention med förskoleklassreformen och integrationen var att implementera förskolans pedagogiska tradition i skolan, där lek, skapande och barnens eget utforskande ges större utrymme. Syftet med förskoleklassen är

dessutom att skapa en brygga mellan förskola och skola. Denna brygga ska i sin tur förbättra kvaliteten i båda verksamheterna.

Förskoleklassen arbetar efter Lp. 94, läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet. Inom dessa ramar avgör sedan den enskilda kommunen hur verksamheten ska bedrivas. Många kommuner har valt att integrera förskoleklassen lokalmässigt med grundskolan. En tredjedel av kommunerna har dessutom valt att integrera verksamheterna så att de dagligen arbetar tillsammans.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Jan Björklund](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Sveriges Kommuner och Landstings webbplats.](#)

Grundskola

<http://regeringen.se/sb/d/3708>

[Läsa-skriva-räkna-satsningen](#)

[Ansvaret för skolan](#)

[Internationellt samarbete på grundskolans område](#)

Till den obligatoriska skolan räknas grundskolan, sameskolan, specialskolan och särskolan. Undervisningen är obligatorisk och avgiftsfri. Vanligen har föräldrarna inte heller kostnader för exempelvis läromedel, skolmåltider, hälsovård och skolskjuts.

De flesta hörselskadade och nästan alla synskadade och rörelsehindrade barn får sin undervisning i grundskolan. Döva och gravt hörselskadade barn går däremot i specialskolan. Specialskolan omfattar tio årskurser och ska så långt som möjligt motsvara den utbildning som ges i grundskolan. Det finns också specialskola för hörselskadade/döva barn med utvecklingsstörning.

För barn med utvecklingsstörning finns särskolan. Den obligatoriska särskolan består av nio årskurser i antingen grundsärskolan eller träningsskolan. I grundsärskolan går barn med lindrig utvecklingsstörning. I träningsskolan går elever som har en begåvningsnedsättning som gör att de inte kan tillgodogöra sig undervisningen i grundsärskolan. Eleverna i särskolan har rätt till ett tionde skolår.

Samers barn kan få utbildning med samisk inriktning i sameskolan. Utbildningen motsvarar grundskolans första sex år.

Om skolväsendet

Enligt den svenska skollagen ska alla barn och ungdomar ha tillgång till en likvärdig utbildning oberoende av kön, geografisk hemvist, sociala och ekonomiska förhållanden. I Sverige gäller nioårig skolplikt från sju års ålder med en möjlighet till frivillig skolstart vid sex år. Vid sidan av kommunala skolor finns fristående skolor som är öppna för alla. Fristående skolor måste vara godkända av Skolverket. Undervisningen i de fristående skolorna ska ha samma mål som i de kommunala skolorna, men kan ha en inriktning, till exempel konfessionell eller pedagogisk, som skiljer sig från de kommunala skolornas.

ANSVARIGT STATSÅD

[Jan Björklund](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

Gymnasieskola

<http://regeringen.se/sb/d/2526>

[Internationellt samarbete för gymnasieskolan](#)

I dag finns cirka 360 000 ungdomar i gymnasieskolan och där arbetar cirka 37 500 lärare. Gymnasieskolan är en avgiftsfri och frivillig skolform. Alla kommuner i Sverige är enligt lag skyldiga att erbjuda alla ungdomar som avslutat grundskolan att påbörja en gymnasieutbildning fram till och med det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år. I dag fortsätter nästan alla från grundskolan till gymnasieskolan.

Nationella program

Gymnasieskolan är uppdelad i 17 treåriga nationella program. Samtliga program ger grundläggande behörighet att studera vidare på högskolan. Elva program är i sin tur uppdelade på inriktningar från och med år 2. I dag finns det 35 nationellt fastställda inriktningar. Vid sidan av de nationella programmen finns också specialutformade och individuella program.

Den som har slutfört sista årskursen i grundskolan och har godkända betyg i svenska alternativt svenska som andraspråk, engelska och matematik är behörig att söka till gymnasieskolans nationella och specialutformade program.

Specialutformade program ska i fråga om utbildningens nivå motsvara ett nationellt program och kunna ligga till grund för fortsatt utbildning på högskolenivå eller för yrkesverksamhet.

Individuella program syftar främst till att eleverna ska bli behöriga att söka till och fullfölja studier på ett nationellt eller specialutformat program.

Den som önskar läsa ett nationellt program som hemkommunen inte erbjuder, har rätt att tas emot på detta

program i en annan kommun som anordnar detta. Den sökande har då samma företrädesrätt som sökande från kommunen. Alla ungdomar har även lika rätt till utbildning på alla de nationella inriktningarna.

Riksrekryterande utbildningar

Vissa gymnasiala utbildningar behöver ett större elevupptagningsområde än kommunen eller samverkansområdet för att kunna bedrivas. Regeringen kan därför föreskriva att vissa utbildningar ska stå öppna för sökande från hela landet (riksrekryterande utbildningar). Därutöver har alla fristående gymnasieskolor rätt att rekrytera elever från hela landet.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan erbjuder utbildning på nationella, specialutformade eller individuella program på liknande sätt som gymnasieskolan. De nationella programmen är dock färre till antalet och inriktade på yrkesförberedelser. Programmen i gymnasiesärskolan är fyraåriga.

Skolväsendets överklagandenämnd

Skolväsendets överklagandenämnd är en myndighet som har till uppgift att pröva vissa överklagade beslut enligt skollagen, t.ex. beslut om mottagande till gymnasieskolans program.

Information om gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

[Mer detaljerad information om gymnasieskolan och gymnasiesärskolan finns på Skolverkets webbplats](#)

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Jan Björklund](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

Universitet och högskola

<http://regeringen.se/sb/d/1895>

[Söka till högre utbildning](#)

[Högskolereformen 2007](#)

[Internationellt samarbete inom högre utbildning](#)

[Redovisningsuppdrag för universitet och högskolor](#)

I Sverige är universitet och högskolor egna myndigheter, som lyder direkt under regeringen.

Det finns 14 universitet och 22 högskolor med statlig huvudman, vilket betyder att staten är ytterst ansvarig.

Dessutom finns det ett drygt 10-tal enskilda utbildningsanordnare bland annat Chalmers tekniska högskola AB, Stiftelsen högskolan i Jönköping och Handelshögskolan i Stockholm.

Utbildning och samverkan

De statliga universitetens och högskolornas huvuduppgift inom högre utbildning är att anordna utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund och beprövad erfarenhet.

Högskolorna ska också samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet. Jämställdhet mellan kvinnor och män ska alltid tas tillvara i verksamheten och förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden ska främjas.

Målen för högskoleutbildning

De allmänna målen för all grundläggande högskoleutbildning är att den utöver kunskaper och färdigheter inom det område som utbildningen avser ska ge studenterna:

- förmåga till självständig och kritisk bedömning,
- förmåga att självständigt lösa problem samt
- förmåga att följa kunskapsutvecklingen.

Utbildningen bör också utveckla studenternas förmåga till informationsutbyte på vetenskaplig nivå. För de olika examina finns dessutom specifika mål.

Innovativa Sverige

- en strategi för tillväxt genom förnyelse

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Lars Leijonborg](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

Internationellt samarbete inom högre utbildning

<http://regeringen.se/sb/d/3944>

[Utbildningsprogram i Norden](#)

[Andra internationella utbyten](#)

[Bolognaprocessen](#)

[Rörlighet på arbetsmarknaden](#)

Det internationella samarbetet har ett värde i sig, men internationella kontakter och erfarenheter berikar och bidrar också till högre kvalitet i utbildning och forskning. I Europa är medvetenheten hög om att internationalisering av högre utbildning är viktigt, och utbildningsfrågorna står högt på agendan.

Inom EU har stats- och regeringschefer enats om målsättningen att unionen ska utvecklas till den mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomin i världen till år 2010. För att åstadkomma detta krävs en rad åtgärder, bland annat på utbildningsområdet.

Vid sidan av EU och Europarådet har ett allt starkare mellanstatligt europeiskt samarbete om högre utbildning vuxit fram. Bolognaprocessen handlar om en fortsatt utveckling av det europeiska samarbetet inom högre utbildning. Processen syftar till att främja rörlighet, anställningsbarhet och Europas konkurrenskraft som utbildningskontinent.

Att studera utomlands

Det finns många sätt att flytta sina studier utomlands. På Europeiska ungdomsportalens webbplats och Internationella

Programkontorets webbplats finns mer information om hur du kan gå till väga.

Nätverket Eurydike

Eurydike är ett nätverk för information om utbildning i Europa. De ger bland annat ut publikationer som beskriver olika aspekter av utbildningssystemen i de europeiska länderna. Du kan se en lista över de olika publikationerna på Eurydikes webbplats. Där hittar du också en databas, Eurybase, med omfattande information om de olika ländernas utbildningssystem, från förskola till högre utbildning.

Internationellt samarbete inom utbildnings- och forskningsområdet

Internationellt samarbete som berör flera områden inom utbildning och forskning.

[Internationellt samarbete inom utbildnings- och forskningsområdet](#)

Bolognaprocessen

<http://regeringen.se/sb/d/9267>

[Londonkommunikén](#)

[Gemensamma examina - Stockholmslutsatserna](#)

[Bergenkommunikén](#)

[Berlinkommunikén](#)

[Pragkommunikén](#)

[Bolognadeklarationen](#)

Bolognaprocessen är ett samarbete om högre utbildning mellan 46 europeiska länder. Processen startade 1999 genom att 29 länder undertecknade Bolognadeklarationen.

I Bolognadeklarationen fastställs ett antal mål för att skapa ett europeiskt område för högre utbildning (European Higher Education Area) till 2010.

Deklarationen innehåller tre övergripande mål:

1. att främja rörlighet
2. att främja anställningsbarhet
3. att främja Europas konkurrenskraft/attraktionskraft som utbildningskontinent

Dessa övergripande mål bryts ned i sex operativa mål:

1. Införande av ett system med tydliga och jämförbara examina
2. Införande av ett system som huvudsakligen består av två utbildningsnivåer
3. Införande av ett poängsystem

4. Främjande av rörlighet
5. Främjande av europeiskt samarbete inom kvalitetssäkring
6. Främjande av den europeiska dimensionen i högre utbildning

Ministtermöten

Målen har följts upp vid utbildningsministtermöten i Prag i maj 2001, i Berlin i september 2003, i Bergen i maj 2005 och i London i maj 2007. Vid dessa uppföljningsmöten antogs kommunikér om det fortsatta arbetet fram till 2010. Vid ministtermötena har också ytterligare länder anslutit sig till processen som nu består av 46 europeiska länder.

I kommunikéerna från Prag, Berlin, Bergen och i London har ytterligare mål tillförts processen. Till exempel är forskarutbildningen nu en del av Bolognaprocessen och utgör en därmed en tredje utbildningsnivå inom högre utbildning.

Nästa ministtermöte i processen äger rum i Leuven/Louvain-la-Neuve 2009.

EXTERNA LÄNKAR

[Ministtermöte i Leuven/Louvain-la-Neuve 2009:s webbplats](#)

[Ministtermöte i London 2007:s webbplats](#)

[Ministtermöte i Bergen 2005:s webbplats](#)

[Ministtermöte i Berlin 2003:s webbplats](#)

Forskning

<http://regeringen.se/sb/d/2470>

[Var bedrivs svensk forskning?](#)

[Finansiering av forskning i Sverige](#)

[Forskningens infrastruktur](#)

[Forskningssamarbete inom EU](#)

[Internationellt samarbete inom forskning](#)

Vad är forskning?

Forskning utgör själva grunden för kunskapsutvecklingen i samhället. Grundforskning styrs av forskarens nyfikenhet och kan definieras som ett systematiskt och metodiskt sökande efter ny kunskap och nya idéer. Tillämpad forskning är samma slags sökande efter ny kunskap men med en bestämd tillämpning i sikte. Behovsmotiverad forskning utgår från ett problem eller en frågeställning inom en sektor och kan innehålla element av både grundforskning och tillämpad forskning. När forskningen är sådan att den spänner över flera discipliner talar man om mång- och tvärvetenskap.

Forskningen i Sverige

Sverige hör till de länder som i förhållande till sin befolkning satsar mest offentliga resurser på forskning. Av statens anslag för 2007 går 24,7 miljarder kronor till forskning och utveckling (FoU). Den statligt finansierade forskningen i Sverige har länge legat på en relativt konstant nivå på knappt 1 procent av BNP. Den största delen av de statliga forskningsmedlen tillförs lärosätena, dvs. universitet och högskolor. I Sverige har man valt en modell där de offentliga resurserna för forskning främst

ska vara knutna till universiteten. I många andra länder är de huvudsakliga offentliga forskningsutförarna institut som inte har uppgiften att utbilda studenter.

Det svenska näringslivets FoU-satsningar, som ligger på ca 2,9 procent av BNP, tillhör proportionellt sett till de största satsningarna i världen. Totalt avsattes år 2005 3,9 % av BNP till FoU.

Forskning.se

[En nationell webbplats för forskningsinformation i Sverige.](#)

ANSVARIGT STATSRÅD

[Lars Leijonborg](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

Vuxenutbildning

<http://regeringen.se/sb/d/2508>

[Kommunal vuxenutbildning](#)

[Vuxenutbildning för utvecklingsstörda, Särvux](#)

[Svenskundervisning för invandrare](#)

[Kvalificerad yrkesutbildning](#)

[Kompletterande utbildningar](#)

[Folkbildning](#)

[Internationellt samarbete inom vuxenutbildningen](#)

Sverige har sedan 1960-talet intagit en tätposition i västvärlden i fråga om satsningar på vuxenutbildning. Tillkomsten av det offentliga skolväsendet för vuxna, uppbyggnaden av arbetsmarknadsutbildningen, de studiesociala reformerna vid mitten av 1970-talet, fullföljde den tradition som grundlagts genom det folkligt förankrade studie- och bildningsarbetet inom folkbildningen.

Det offentliga skolväsendet för vuxna omfattar kommunal vuxenutbildning (grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, påbyggnadsutbildning), vuxenutbildning för utvecklingsstörda och svenskundervisning för invandrare.

Kommunal vuxenutbildning

Grundläggande vuxenutbildning skall ge vuxna sådana kunskaper och färdigheter som de behöver för att delta i samhälls- och arbetsliv. Den skall också syfta till att möjliggöra fortsatta studier. Den gymnasiala vuxenutbildningen i sin tur syftar till att ge vuxna kunskaper och färdigheter motsvarande den nivå som ungdomar kan få i gymnasieskolan. Påbyggnadsutbildningar skall ge vuxna utbildning för ett nytt yrke eller för en ny nivå inom deras yrke. Nationellt centrum för flexibelt lärande, CFL, skall bland annat komplettera den

kommunala vuxenutbildningen med sådana kurser i form av distansutbildning som kommunerna inte själva kan erbjuda sina invånare.

Vuxenutbildning för utvecklingsstörda/Särvux

Vuxenutbildning för utvecklingsstörda syftar till att ge vuxna med utvecklingsstörning kunskaper och färdigheter motsvarande de som ungdomar kan få i särskolan.

Svenskundervisning för invandrare

Svenskundervisning för invandrare skall ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. Sfi syftar även till att ge vuxna invandrare som saknar grundläggande kunskaper i läsning och skrivning sådana färdigheter.

Kvalificerad yrkesutbildning

Kvalificerad yrkesutbildning (KY) syftar till att möta behovet av kvalificerad, yrkesutbildad arbetskraft och den präglas av en stark arbetslivsanknytning.

Kompletterande utbildningar

Kompletterande utbildningar är ett komplement till det offentliga skolväsendet. De bidrar till att utveckla kunskaper och färdigheter inom specifika yrkesområden och skall bl.a. bidra till bevarandet av traditionella yrkeskunskaper.

Folkbildningen

Folkbildningen som har en lång tradition i svenskt samhällsliv präglas av stor frihet där folkbildningen själv sätter upp mål medan staten anger syftena med statsbidraget. Dessa är bland annat att öka människors möjlighet att påverka sin livssituation och att skapa engagemang för samhällsutvecklingen. Folkbildningen skall även stärka och utveckla demokratin samt bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

Det svenska studiestödssystemet

<http://regeringen.se/sb/d/1467/a/21978>

[Mål och budget](#)

[Förskoleverksamhet](#)

[Skolbarnsomsorg](#)

[Förskoleklassen](#)

[Grundskola](#)

[Gymnasieskola](#)

[Universitet och högskola](#)

[Forskning](#)

[Vuxenutbildning](#)

[Studiefinansiering](#)

[Internationellt samarbete](#)

[Trygghet för elever och unga](#)

[Globaliseringsrådet](#)

[Lärarlyftet](#)

[Ny betygsskala](#)

I Sverige har det statliga studiestödet långa traditioner och är en viktig del av regeringens utbildningspolitik.

Studiestödet är utformat så att det ska bidra till ett högt deltagande i utbildningen. Det ska också bidra till att förverkliga de utbildningspolitiska målen genom att minska betydelsen av social, ekonomisk och geografisk bakgrund liksom att underlätta för funktionshindrade och äldre personer att studera. Eftersom all utbildning i det offentliga skolväsendet och vid universitet och högskolor i Sverige är avgiftsfri är studiestödet främst avsett

att täcka den studerandes levnadsomkostnader under utbildningen. Studiestödet är också en viktig del av det svenska välfärdssystemet.

De senaste åren har flera reformer på studiestödsområdet genomförts för att få ett väl fungerande studiestöd som svarar mot landets utbyggnad av olika utbildningsplatser. Sveriges nuvarande studiestödssystem infördes den 1 juli 2001 och rymmer flera olika stödformer som består av bidrag och lån.

Det svenska studiestödet är generöst utformat och ger många personer ekonomiska förutsättningar att utbilda sig. Det innebär också att statens årliga satsningar på området är stora.

Det svenska studiestödssystemet 2006:

Antal med studiestöd, ca. 900 000 studerande

Kostnad, ca. 21 mdr SEK (2,25 mdr EUR)

Det svenska studiestödet:

- är lika för alla,
- omfattar i princip alla medborgare,
- ges direkt till den studerande,
- lämnas oberoende av föräldrarnas eller familjens ekonomi.

För att möta skilda behov finns olika former av studiestöd.

Studiemedel

Alla vuxna studerande kan ansöka om studiemedel oavsett på vilken utbildningsnivå de studerar. Studiemedel kan lämnas för studier på heltid eller deltid. Det är möjligt för studerande att arbeta vid sidan av studierna i viss omfattning utan att stödet reduceras. Studiemedel består av en lånedel och en bidragsdel som ges för den tid studier pågår, normalt cirka 40 veckor per läsår. Det finns begränsningar i rätten till studiemedel kopplade

till studietid och den studerandes ålder. Den övre åldersgränsen för att kunna få studiemedel är 54 år.

Studiebidraget betalas ut med ett belopp som är lika för alla och justeras årligen efter den allmänna prisutvecklingen i samhället. Studiebidraget utgör cirka en tredjedel av det totala studiemedelsbeloppet och är skattefritt och pensionsgrundande. Studerande med barn får ett särskilt tilläggsbidrag.

Studielånet betalas ut med ett belopp som utgör cirka två tredjedelar av det totala studiemedelsbeloppet. Fler än två tredjedelar av de studerande väljer att också ta studielån. För vissa studerande finns möjlighet att få ytterligare tilläggs lån och lån för merkostnader i samband med studierna.

Studiemedelssystemet bygger på att studielån ska betalas tillbaka. Återbetalningen startar vid årsskiftet närmast efter det att studierna avslutats och löper i normalfallet under 25 år. Till skulden läggs direkt en ränta. Räntan är förmånlig jämfört med andra låneräntor och tar hänsyn till avdragsreglerna i skattesystemet. Det finns också inbyggda trygghetsregler i återbetalningssystemet som gör det möjligt att ta hänsyn till den enskildes betalningsförmåga.

Studier utomlands

I Sverige fäster man stor vikt vid möjligheten att studera utomlands på eftergymnasial nivå. Det finns därför generösa villkor för att få studiemedel för studier utomlands. Studerande utomlands har också möjlighet att låna extra för merkostnader i samband med studierna.

Studiehjälp

Studiehjälpens syfte är att främja ett högt deltagande i gymnasieskolan och att bidra till kostnaderna för ungas utbildning. Bidraget kompletterar samhällets övriga stöd till barnfamiljer. Studiehjälp består i huvudsak av ett studiebidrag för unga studerande i gymnasieskolan och betalas ut under tio månader per läsår. Det finns också möjlighet för vissa att få behovsprövade extra tillägg.

Andra stöd

Det finns också olika typer av studiestöd riktade speciellt till vissa grupper av studerande, till exempel studerande med funktionshinder.

Myndigheter och regelverk

Studiestödet administreras i huvudsak av en central myndighet, Centrala studiestödsnämnden (CSN). Studiestödet regleras i huvudsak i studiestödslagen (1999:1395) och studiestödsförordningen (2000:655). Därtill finns också föreskrifter utfärdade av CSN.

Mer information

Information om svensk utbildningspolitik finns under Universitet och högskola. Information kring studiestödet i detalj finns på CSN:s webbplats, där finns till exempel information kring hur ansökan om studiestöd görs och vilka villkor som ställs, samt vad som gäller då lån ska återbetalas.

Vill du läsa lagarna och förordningarna?

Lagarna och förordningarna kan läsas och laddas ner från Svensk författningssamling (SFS) under Dokument på Riksdagens webbplats eller från regeringskansliets rättsdatabaser. Sök med SFS-numret.

RELATERAT

[Läs mer om universitet och högskola](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Centrala studiestödsnämnden, CSN](#)

[Överklagandenämnden för studiestöds webbplats](#)

[Svensk författningssamling \(SFS\) under Dokument på](#)

[Riksdagens webbplats](#)

Internationellt samarbete inom utbildnings- och forskningsområdet

<http://regeringen.se/sb/d/2437>

[EU:s gemensamma utbildningsmål](#)

[Köpenhamnsprocessen](#)

[Nätverket Eurydike](#)

Sverige deltar i ett stort antal internationella samarbeten inom utbildningsdepartementets ansvarsområden. De handlar om att lyfta upp och sätta fokus på enskilda frågor samt utbyta erfarenheter över nationsgränser. Här följer en presentation av några av de internationella organisationer, råd och andra sammanslutningar som Sverige arbetar genom. Nordiska ministerrådet

År 2008 är Sverige ordförandeland i Nordiska ministerrådet. Under det svenska ordförandeskapet kommer främjande av toppforskning, jämställdhet i utbildningen och yrkesutbildning att vara i fokus på forsknings- och utbildningsområdet. Vidare vill Sverige utveckla det nordiska samarbetet genom nätverksbildning och satsningar på projekt med nordisk profil. För att stärka samverkan och integration mellan de nordiska länderna har det skapats ett antal program inom utbildningsområdet, bland annat utbytesprogrammet Nordplus. Studier i de andra länderna och olika former av utbyten är viktiga instrument för det nordiska samarbetet. Från och med den 1 januari 2008 deltar de baltiska länderna fullt ut i Nordplus.

Grunden för det nordiska samarbetet på forsknings- och utbildningsområdet är en strategi för 2008-2010. I den framgår att Norden ska vara en föregångsregion för kompetensutveckling och forskning. Norden ska också vara ett sammanhängande, dynamiskt utbildnings- forsknings- och innovationsområde där hög utbildnings- och forskningskvalitet eftersträvas.

EU - Europeiska unionen

Sverige är sedan 1995 med i Europeiska unionen, EU. Idag består unionen av 27 länder. I EU:s arbete på utbildningsområdet deltar dessutom EES-länderna och ansökarländerna, totalt 32 länder.

EU stiftar inga lagar direkt för utbildning. Samarbetet sker genom olika samarbetsprogram och gemensamma överenskommelser. Däremot finns EU-gemensam lagstiftning till exempel om erkännande av examina i de europeiska länderna.

EU-länderna enades 2000 om Lissabonstrategin. Målet för denna är att EU till år 2010 ska bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt, med fler och bättre arbeten och en högre grad av social sammanhållning.

Forskning och utveckling

Sverige har länge varit en aktiv deltagare i EU:s ramprogram för forskning och utveckling, och till exempel varit en drivande kraft bakom tillkomsten av ERC, det Europeiska forskningsråd som ska inrättas. EU:s ministerråd har beslutat att Europa år 2010 ska vara den mest dynamiska kunskapsbaserade ekonomin i världen.

Utbildning

Utbildningssamarbetet sker genom särskilda samarbetsprogram, gemensamma överenskommelser och utbyte i policyfrågor. Som ett resultat av Lissabonstrategin har utbildningsministrarna enats om gemensamma europeiska mål för medlemsländernas utbildningspolitik inom programmet Utbildning 2010. Tre mål ska uppnås till år 2010: bättre kvalitet och effektivitet i utbildningssystemen, underlätta tillträdet för alla till utbildningssystemen, och öppna utbildningssystemen för omvärlden. Inom ramen för programmet för livslångt lärande ges studerande möjligheter till studier i ett annat europeiskt land och de som arbetar med utbildning ges möjligheter till samarbete över gränserna.

Köpenhamnsprocessen för Yrkesutbildning

Inom yrkesutbildningen sker ett fördjupat samarbete inom ramen för Köpenhamnsprocessen med mål att öka kvaliteten i yrkesutbildningen och öka studerandes rörlighet mellan länderna. Medlemsländerna har kommit överens om gemensamma principer och instrument för till exempel vägledning, erkännande av kunskaper och färdigheter (validering) och hur studiemeriter ska presenteras tydligt och på samma sätt så de blir jämförbara. På sikt syftar detta till ökad rörlighet på arbetsmarknaden inom och mellan länderna.

Europarådet

Europarådets viktigaste roll är att stärka demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen i alla rådets 46 medlemsstater. Arbetet på kultur- och utbildningsområdet sker inom de fem styrkommittéerna för utbildning, högre utbildning och forskning, kultur och kulturarvsfrågor samt ungdomsfrågor. Europarådet arbetar bland annat för att främja erkännandet av utbildning och examina samt för att stödja utvecklingen av den högre utbildningen, till exempel inom det forna Sovjetunionen.

Under 2006-2007 genomförs Europarådskampanjen "Alla Olika Alla Lika". Kampanjen syftar till att stärka ungdomars kunskaper om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering och till att uppmuntra ungdomars deltagande i byggandet av fredliga samhällen.

Bolognaprocessen

Sverige deltar aktivt i Bolognaprocessen, som syftar till att öka samarbetet när det gäller högre utbildning i Europa. Målet är att utbildningar och examina ska bli mer jämförbara, vilket bland annat ska skapa större rörlighet för alla - studenter, lärare och yrkesverksamma. Processen omfattar 45 europeiska länder och är ett mellanstatligt samarbete.

OECD - Organization for Economic Co-operation and Development

OECD är en internationell samarbetsorganisation för ekonomisk utveckling med 30 medlemsländer. Den fungerar som ett forum för analys och utbyte av idéer och erfarenheter. Verksamheten ska stimulera till långsiktig ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt vidga ickediskriminerande världshandel. Inom utbildningsområdet arbetar OECD med jämförande statistik och tematiska översyner.

OECD spelar en viktig roll när det gäller analys och diskussion av utbildningspolitik genom jämförande statistik och översyner av utbildningssystemen i medlemsländerna som bidrar till diskussioner om utbildningspolitiken.

Inom forskningsområdet deltar Sverige i arbetet i kommittén för forsknings- och innovationspolitik. Där diskuterar och jämför medlemsländerna prioriteringar inom forskningsområdet. Studier har initierats, till exempel om forsknings- och innovationssystem i olika länder, där bland andra Sverige, studerats för att förstå hur forskning och utveckling påverkar

tillväxt och sysselsättning.

Unesco

Unesco är FN:s organ för samarbete inom utbildning, vetenskap, kultur och kommunikation/medier. Svenska Unescorådet ansvarar för samarbetet med svenska myndigheter, institutioner m.fl. inom Unescos ansvarsområden, och utgör en länk mellan Unesco och Sverige.

Unesco arbetar strategiskt för att nå FN:s millenniemål om utbildning. "Utbildning för alla" är Unescos huvudsakliga program för skolor. Unesco stödjer samarbetsprojekt mellan universitet och högskolor med fokus på utvecklingsländer. Unesco har utarbetat överenskommelser om ömsesidiga erkännanden av högskolestudier och examina.

I Unescos vetenskapsprogram, där även svenska forskare deltar, är de viktigaste frågorna långsiktig hållbar utveckling av världens vattenresurser, etik inom forskning, stöd för mänskliga rättigheter samt kamp mot diskriminering.

Sedan 2005 har Unesco även det samordnade ansvaret för FN:s årtionde för utbildning för hållbar utveckling.

Internationellt samarbete uppdelat på område

[Internationellt samarbete på förskoleområdet](#)

[Internationellt samarbete för gymnasieskolan](#)

[Internationellt samarbete inom högre utbildning](#)

[Internationellt samarbete inom forskning](#)

[Internationellt samarbete inom vuxenutbildningen](#)

Arbetet i EU

EU-arbetet inom utbildnings- och forskningsområdet.

[Arbetet i EU](#)

Mer information

[Nordiska Rådets och Ministerrådets webbplats](#)

[EUROPA - EU:s webbportal](#)

[Europarådets webbplats](#)

[OECD:s webbplats](#)

[Unescos webbplats](#)

[Svenska Unescorådets webbplats](#)

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Lars Leijonborg](#)

[Jan Björklund](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

EU:s gemensamma utbildningsmål

<http://regeringen.se/sb/d/9746>

[Utbildning 2010 - samarbete i många skepnader](#)

Som en del i det övergripande målet att EU år 2010 ska vara världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, har EU:s stats- och regeringschefer enats om tre strategiska utbildningsmål:

- Bättre kvalitet och effektivitet i utbildningssystemen i EU
- Att underlätta tillträdet för alla till utbildningssystemen
- Att öppna utbildningssystemen mot omvärlden

EU:s utbildningsministrar har antagit ett program, Utbildnings 2010, för hur arbetet med att uppnå de tre målen, uppdelade på 13 delmål, ska bedrivas. Man arbetar med den öppna samordningsmetoden, vilket innebär att medlemsländerna regelbundet ska mäta sina resultat mot gemensamt fastställda indikatorer.

LADDA NER

[Lissabonprocessen - powerpoint \(ppt 5,3 MB\)](#)

[EU:s program för att uppnå målen \(pdf 262 kB\)](#)

Barn- och elevombudet för likabehandling

<http://regeringen.se/sb/d/6643>

[Mål och budget](#)

[Förskoleverksamhet](#)

[Skolbarnsomsorg](#)

[Förskoleklassen](#)

[Grundskola](#)

[Gymnasieskola](#)

[Universitet och högskola](#)

[Forskning](#)

[Vuxenutbildning](#)

[Studiefinansiering](#)

[Internationellt samarbete](#)

[Trygghet för elever och unga](#)

[Globaliseringsrådet](#)

[Lärarlyftet](#)

[Ny betygsskala](#)

Riksdagen har fattat beslut om lagen (SFS 2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

Den nya lagen ska motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder i de verksamheter som regleras av skollagen. Därutöver ska lagen förhindra och förebygga annan kränkande behandling som inte direkt kan hänföras till dessa diskrimineringsgrunder som exempelvis mobbning.

Skolverket ansvarig myndighet

Inom myndigheten Skolverket finns nu en ny funktion som kallas barn- och elevombudet för likabehandling. Tillsammans med Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning samt Handikappombudsmannen ska barn- och elevombudet ha tillsyn över lagen och kunna föra skadeståndstalan för ett barn eller en elev om det behövs. Barn- och elevombudet ska informera om lagen, ge råd beträffande lagens tillämpning och hjälpa barnet eller eleven till rätt ombudsman beroende på vilken typ av kränkande behandling det handlar om.

Vill du läsa hela lagen?

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67) finns att läsa på Riksdagens webbplats under Dokument.

RELATERAT

[Läs under Frågor och svar: Om en elev är utsatt för diskriminering eller mobbning, vart vänder man sig?](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Riksdagens webbplats](#)

[Läs om Barn- och elevombudet på Skolverkets webbplats](#)

[Jämställdhetsombudsmannens webbplats](#)

[Ombudsmannen mot etnisk diskriminerings webbplats](#)

[Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggnings webbplats](#)

[Handikappombudsmannens webbplats](#)

Globaliseringsrådet

<http://regeringen.se/sb/d/8616>

[Om Globaliseringsrådet](#)
[Vad är Globalisering?](#)
[Globaliseringsrådets ledamöter](#)
[Globaliseringsrådets kansli och huvudsekreterare](#)
[Globaliseringsrådets kalendarium](#)
[Globaliseringsrådet i debatten](#)
[Globaliseringsrådets dokument](#)
[Nyhetsbrev från Globaliseringsrådet](#)
[Globaliseringsrådets bildarkiv](#)
[Frågor och svar](#)
[Länkar - Globalisering](#)
[Uppsatstävling - Sverige i en globaliserad värld](#)

Regeringens Globaliseringsråd har till uppgift att fördjupa kunskaperna, ta fram ekonomisk-politiska strategier och bredda det offentliga samtalet om vad som krävs för att Sverige ska hävda sig väl i en värld präglad av fortsatt snabb globalisering

Arbetskraftsinvandring, företagsutflyttning, mänskliga rättigheter och demokrati

Globaliseringsrådets kommande möten handlar om arbetskraftsinvandring, företagsutflyttning, mänskliga rättigheter och demokrati. Var och när? Läs det senaste nyhetsbrevet, kika in i kalendariet och anmäl dig medan det finns platser kvar. I det senaste nyhetsbrevet finner du också globaliseringskrönikan, denna gång skriven av Elisabeth

Nilsson, VD Jernkontoret och ledamot av Globaliseringsrådet.
(Bild: Elisabeth Nilsson)

- [Läs nyhetsbrevet för februari](#)
- [Prenumerera på nyhetsbrev](#)
- [Läs globaliseringskrönikan](#)

Regeringen bör satsa på forskning

Regeringen måste satsa på nytänkande i höstens forskningsproposition. Annars kan inte Sverige göra de teknologiska framsteg som krävs för fortsatt tillväxt, skriver docent Hans Löf vid KTH, i en debattartikel i Ny Teknik. I den sjätte underlagsrapporten till Globaliseringsrådet "Innovationssystem, globalisering och ekonomisk tillväxt" efterfrågar författaren ökade kunskapsinvesteringar.

- [Läs Hans Löfs debattartikel under Globaliseringsrådet i debatten](#)

Kunskapsinvesteringar för ökad tillväxt!

I den sjätte underlagsrapporten till Globaliseringsrådet, "Innovationssystem, globalisering och ekonomisk tillväxt", diskuteras forskningens bidrag till tillväxten. Författaren Hans Löf, docent KTH, drar slutsatser om behovet av ett ökat statligt stöd till forskning och utveckling, FoU, för att säkra den tillväxt som krävs för att klara välfärd och sysselsättning.

- [Pressmeddelande: Kunskapsinvesteringar för ökad tillväxt!](#)
- [Läs rapporten: Innovationssystem, globalisering och ekonomisk tillväxt](#)

[Utbildning i globaliseringens tid](#)
[Stockholmsregionen som motor för Sverige!](#)
[Globaliseringsrådet i Japan](#)
[Stockholm som motor för Sverige!](#)

Globaliseringsrådets pressmeddelanden

[Pressinbjudan: Behöver Sverige invandrad arbetskraft?](#)

13 februari 2008

[Kunskapsinvesteringar för ökad tillväxt! 12 februari 2008](#)

[Pressinbjudan: Lööf och Lans om innovationssystem 12 februari 2008](#)

[Alla pressmeddelanden](#)

Globaliseringen har intensifierats

[Läs Globaliseringsrådets definition av begreppet](#)

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Lars Leijonborg](#)

[Carl Bildt](#)

[Sven Otto Littorin](#)

[Mats Odell](#)

[Maud Olofsson](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

Om Globaliseringsrådet

<http://regeringen.se/sb/d/8616/a/80029>

Om Globaliseringsrådet

[Vad är Globalisering?](#)

[Globaliseringsrådets ledamöter](#)

[Globaliseringsrådets kansli och huvudsekreterare](#)

[Globaliseringsrådets kalendarium](#)

[Globaliseringsrådet i debatten](#)

[Globaliseringsrådets dokument](#)

[Nyhetsbrev från Globaliseringsrådet](#)

[Globaliseringsrådets bildarkiv](#)

[Frågor och svar](#)

[Länkar - Globalisering](#)

[Uppsatstävling - Sverige i en globaliserad värld](#)

Aldrig någonsin har så många människor på så kort tid lyfts från fattigdom till välstånd.

Det är en del av det vi kallar globalisering. Världshandeln ökar, ekonomier integreras, informationsutbytet växer och kommunikationsmöjligheter förbättras. Länder som var stängda öppnar sig mot omvärlden.

Vad innebär den nya situationen för Sverige? Först och främst att vårt beroende av omvärlden blir större. Möjligheterna blir större. Men om vi ska dra full nytta av de nya möjligheterna behöver vi förstå vad som händer och vara redo att anpassa oss till de förändrade förutsättningarna.

Därför har regeringen inrättat Globaliseringsrådet. Det består av erfarna personer från en rad samhällssektorer. Uppgiften är att analysera hur Sverige bäst rustas för att ta sig an framtidens utmaningar. Arbetet kommer att bedrivas genom expertrapporter, seminarier och debatter. Rådet ska eftersträva ett öppet arbetssätt, så att den angelägna debatten förs så brett som möjligt. Tillsammans kan vi se till att också Sverige blir vinnare i globaliseringens tid!

Lars Leijonborg

Vad är globalisering?

<http://regeringen.se/sb/d/8616/a/94988>

[Om Globaliseringsrådet](#)

[Vad är Globalisering?](#)

[Globaliseringsrådets ledamöter](#)

[Globaliseringsrådets kansli och huvudsekreterare](#)

[Globaliseringsrådets kalendarium](#)

[Globaliseringsrådet i debatten](#)

[Globaliseringsrådets dokument](#)

[Nyhetsbrev från Globaliseringsrådet](#)

[Globaliseringsrådets bildarkiv](#)

[Frågor och svar](#)

[Länkar - Globalisering](#)

[Uppsatstävling - Sverige i en globaliserad värld](#)

Läs Globaliseringsrådets definition av begreppet.

Globalisering syftar i vid mening på handel, gränsöverskridande investeringar och kapitalflöden samt utbyte av information och teknologi mellan länder. Även mjukare begrepp såsom kultur, miljö, attityder och livsåskådning kan omfattas av begreppet globalisering. Globaliseringen har framför allt möjliggjorts av minskade kommunikations- och transaktionskostnader till följd av teknologiska framsteg och politiska beslut. Det är ingen ny företeelse men den kraftiga minskningen av dessa kostnader de senaste decennierna har lett till en dramatisk ökning av globala transaktioner samt att allt fler länder deltar i den globala ekonomin. Globaliseringen har således intensifierats och vanligtvis är det denna intensifieringsfas som avses med begreppet.

Globaliseringsrådets ledamöter

<http://regeringen.se/sb/d/9114>

[Globaliseringskrönikan](#)

I rådet ingår företrädare för regeringen, arbetsmarknadens parter, företagsamheten, statsförvaltningen, medierna och forskarsamhället. Rådet bör präglas av ett engagemang för Sverige som ligger bortom partipolitikens och partsintressenas ibland konfliktorienterade och kortsiktiga hållning.

Rådets ordförande är utbildningsminister Lars Leijonborg.

- Kristina Alsér VD Mercatus Engineering AB
- Hans Bergström, kolumnist, docent statsvetenskap
- Carl Bildt, utrikesminister
- Urban Bäckström, VD Svenskt Näringsliv
- Lars Calmfors, professor internationell ekonomi
- Per Carstedt, projektledare Bio Fuel Region
- Dilsa Demirbag-Sten, journalist, författare
- Anna Ekström, ordförande SACO
- Lars Leijonborg, utbildningsminister
- Sven Otto Littorin, arbetsmarknadsminister
- Wanja Lundby-Wedin, ordförande LO
- Karin Markides, rektor Chalmers tekniska högskola
- Elisabeth Nilsson, VD Jernkontoret
- Aina Nilsson Ström, designchef AB Volvo
- Sture Nordh, ordförande TCO
- Mats Odell, kommun- och finansmarknadsminister
- Maud Olofsson, näringsminister, vice statsminister
- Carl-Henric Svanberg, VD Ericsson
- Lena Treschow Torell, VD IVA
- Harriet Wallberg-Henriksson, rektor Karolinska Institutet
- Marcus Wallenberg, ordförande Internationella Handelskammaren (ICC)
- Olle Wästberg, GD Svenska Institutet

Presentationmaterial. Globaliseringsrådet.

<http://regeringen.se/sb/d/9022>

Presentationmaterial

[Referat](#)

[Informationsmaterial](#)

[Rådsrapporter](#)

[Underlagsrapporter](#)

Vid Globaliseringsrådets offentliga möten, seminarier och konferenser håller forskare, rådsledamöter och andra inbjudna gäster presentationer som i efterhand läggs in under presentationsmaterial. Dessa möten sammanfattas under referat. Du finner dessutom broschyrer, en film och annat bakgrundsmaterial under rubriken informationsmaterial.

Stockholmsregionen som motor för Sverige!

Globaliseringsrådets och Mälardalsrådets konferens i Stockholm den 31 januari 200

Presentationsmaterial från: Mario Pezzini och Irene Lundquist Svenonius samt Jan Sturesson i separat fil.

[Presentationer - Stockholmsregionen som motor för Sverige! \(pdf 2,4 MB\)](#)

[Presentation - Jan Sturesson \(pdf 701 kB\)](#)

Afrika i den globala ekonomin

Globaliseringsrådets konferens i Stockholm den 28 november 2007.

Presentationsmaterial från: Johan Norberg, Arne Bigsten, Moses Mojwok Akol, Jacqueline Mukangira, Björn Blomberg,

Karin Fries, Ulf Pehrsson och i en separat pdf-fil Per Carstedt.

[Presentationer - Afrika i den globala ekonomin \(pdf 2,4 MB\)](#)

[Presentation - Per Carsted \(pdf 4,7 MB\)](#)

Globaliseringens utmaningar för svensk och dansk arbetsmarknad

Av Lars Calmfors. Presenterat vid en konferens, 2007-11-20.

[Globaliseringens utmaningar för svensk och dansk arbetsmarknad - Presentation av Lars Calmfors \(pdf 189 kB\)](#)

Entrepreneurship, corruption and misguided virtue

Av William J Baumol. Presenterat vid en konferens, 2007-09-11.

[Entrepreneurship, corruption and misguided virtue \(pdf 286 kB\)](#)

Globalisation: the great unbundling(s)

Av Richard Baldwin. Presenterat vid rådets konferens "Välfärdsstaten satt under konkurrens?", 2007-03-26.

[Globalisation: the great unbundling\(s\) \(pdf 184 kB\)](#)

Globaliseringen - vad är nytt?

Av Ulf Jakobsson. Presenterat vid rådets första möte, 2007-02-12.

[Globaliseringen - vad är nytt? \(pdf 280 kB\)](#)

Den globala turboekonomin

Av Roger Mörtvik. Presenterat vid rådets första möte, 2007-02-12.

[Den globala turboekonomin \(pdf 611 kB\)](#)

Globaliseringen och jobben

Av Karolina Ekholm. Presenterat vid rådets första möte, 2007-02-12.

[Globaliseringen och jobben \(pdf 118 kB\)](#)

Globaliseringen, möjligheter och utmaningar

Av Klas Eklund. Presenterat vid rådets första möte, 2007-02-12.

[Globaliseringen, möjligheter och utmaningar \(pdf 188 kB\)](#)

Nyhetsbrev från Globaliseringsrådet

<http://regeringen.se/sb/d/9093>

Februari 2008

[Januari 2008](#)

[December 2007](#)

[November 2007](#)

[Oktober 2007](#)

[September 2007](#)

[Augusti 2007](#)

[Juni 2007](#)

[Maj 2007](#)

Nyhetsbrev från Globaliseringsrådet, 14 februari 2008

Nyhetsbrevet informerar om Globaliseringsrådets möten, konferenser, rapporter och aktiviteter men återspeglar inte nödvändigtvis regeringens åsikter. Brevet innehåller även utblickar i form av en krönika och omvärldsspaning.

På gång

Rådet diskuterar svensk ekonomis förnyelseförmåga

Globaliseringsrådets kommande möte den 18 februari hålls på temat förnyelsekapacitet och innovationskraft i den svenska ekonomin. Rådsledamöterna diskuterar åtgärder för att öka innovationskraften hos företagen. Medverkar gör Kai Hammerich, GD Invest in Sweden Agency, ISA, och Lars Persson, docent och vice VD Institutet för näringslivsforskning, IFN.

- [Globaliseringsrådets kalendarium](#)

Behöver Sverige invandrad arbetskraft?

Tisdagen den 19 februari förespråkar Philippe Legrain, London School of Economics samt författare och frilansjournalist, fri arbetskraftsinvandring på Globaliseringsrådets konferens "Behöver Sverige invandrad arbetskraft?". Migrationsminister Tobias Billström, Wanja Lundby-Wedin, ordförande LO och ledamot av Globaliseringsrådet, och Jan-Peter Duker, vice VD Svenskt Näringsliv, ger sin syn på frågan.

- [Läs konferensinbjudan](#)

Konsten att komma igen när storindustrin flyttat ut

Pär Isaksson, journalist Affärsvärlden, har i en underlagsrapport till Globaliseringsrådet analyserat utvecklingen före och efter nedläggningarna av Continental och Emerson, storindustri som flyttat produktion från orterna Gislaved och Söderhamn. Den 20 februari presenterar han rapporten i Folkets hus i Gislaved. Arrangörer är Globaliseringsrådet, ABF och Studieförbundet Vuxenskolan.

- [Läs konferensinbjudan](#)

Globaliseringsduell i Lund om ekonomi, demokrati och mänskliga rättigheter

"Leder ekonomisk utveckling till demokrati och mänskliga rättigheter?" är rubriken för den globaliseringsduell som Globaliseringsrådet arrangerar tillsammans med Utrikespolitiska föreningen i Lund. Fokus ligger på Kina och medverkar gör Jörgen Huitfeldt och Thella Johnsson, båda Sveriges Radio och författare till boken "Sjukt billigt", Per Sevastik, jur dr, och f.d. gästprofessor i Peking, SIDA, och Frida Johansson Metso, ordförande Liberala Ungdomsförbundet.

Läs mer i Globaliseringsrådets kalendarium (se länk ovan).

Barnevik och af Jochnick på Globaliseringsdialog

Den 11 mars möts Globaliseringsdialogens nätverk för att diskutera betydelsen av filantropi kopplat till det samhälleliga kontraktet. Inledare är Percy Barnevik, adviser Hand in Hand och Robert af Jochnick, grundare Oriflame. Mötet leds av Pontus Braunerhjelm, huvudsekreterare Globaliseringsrådet och professor KTH.

Läs mer i Globaliseringsrådets kalendarium (se länk ovan).

Globaliseringskrönikan

Elisabeth Nilsson, VD Jernkontoret och ledamot av Globaliseringsrådet, lyfter klimatfrågan som vår tids viktigaste fråga och menar att vår framtida energiförsörjning måste lösas i samklang med klimatpolitiken. Nyckeln finns i elen, den mest effektiva energiformen. Trafikens utsläpp av koldioxid kan bara lösas med att vi använder mer el, hävdar Elisabeth Nilsson.

- [Läs Elisabeth Nilssons krönika](#)

Globaliseringsrådet i debatten

Utbildning i globaliseringens tid

Globaliseringen innebär stora utmaningar för Sverige. Den internationella konkurrensen om investeringar och jobb hårdnar mycket snabbt. Därför krävs utbildning för livslång anställningsbarhet, skriver Pontus Braunerhjelm, huvudsekreterare Globaliseringsrådet och professor KTH, tillsammans med Pontus Tallberg, omvärldsanalytiker, Region Skåne, i Kvällsposten den 11 februari. Globaliseringsrådet, Region Skåne och Malmö stad arrangerade en globaliseringsdag riktad till gymnasieelever i Malmö samma dag.

- [Läs debattartikeln på rådets debattsida](#)

Sveriges FoU-investeringar otillräckliga för tillväxtmålet

Teknologiska framsteg är en avgörande drivkraft för ekonomisk tillväxt och ökad välfärd. För att åstadkomma teknologiska framsteg krävs investeringar i forskning och utveckling, FoU. I den sjätte underlagsrapporten till Globaliseringsrådet ställer Hans Lööf, docent KTH, stora förhoppningar om nytänkande i regeringens kommande forskningsproposition. Något han också gör i en debattartikel i Ny teknik den 13 februari.

Läs debattartikeln på rådets debattsida (se länk ovan).

- [Läs Hans Lööfs underlagsrapport](#)

I backspegeln

Globaliseringen - lyftet för Nordkalotten?!

Det var fullsatt på Globaliseringsrådets och EU Regio Arcticas konferens i Haparanda den 29 januari där vi bland annat fick veta att regionen erbjuder idealiska förhållanden för rymdforskning, att filmproduktion ger investeringar till regionen och att globaliseringen öppnade för etableringen av IKEA i regionen.

- [Läs referatet från konferensen](#)

Stockholmsregionen som motor för Sverige!

Stockholm behöver vara ett draglok för Sverige. På Globaliseringsrådets och Mälardalsrådets konferens den 31 januari lyftes forskning, utbildning, infrastruktur och bostäder fram som nyckelfaktorer för att Mälardalsregionen ska behålla och stärka sin position som viktig tillväxtmotor.

- [Läs referatet från konferensen](#)
- [Se webbutskändningen: Stockholm som motor för Sverige!](#)

Vikten av kunskap i en global värld

Utbildningsminister Jan Björklund betonade vikten av ökad kunskap i en global värld när han medverkade i Globaliseringsrådets, Region Skånes och Malmö stads gemensamma globaliseringsdag den 11 februari.

- [Läs referat från konferensen](#)

Globaliseringsrådet i Japan

Kvalitetsfrågor inom högre utbildning, globalisering av forskning och utveckling och Japans strategi inom forskningspolitik var några av frågorna på agendan när Globaliseringsrådet under ledning av rådets ordförande högskole- och forskningsminister Lars Leijonborg besökte Japan den 11-18 januari 2008.

- [Läs mer om Japanbesöket](#)

Globaliseringsspaningen

Kommission för fransk tillväxt presenterar 300 förslag

Den franska "kommissionen för frigörelse av fransk tillväxt" presenterade i slutet av januari en katalog av mer än 300 förslag som ska gjuta ny kraft i den franska ekonomin. Reformpaketet som presenterades av Jacques Attali, f.d. rådgivare till president Mitterrand och tidigare chef för Europeiska utvecklingsbanken (EBRD), syftar till en liberalisering av den franska ekonomin och en framtida femprocentig tillväxt. Bland förslagen finns flexibel pensionsålder, ökad invandring och ny regionindelning. Via forskningssatsningar tros Frankrike inta en världsledande position inom sektorer som hälsa, bioteknik och miljöfrågor. Detta genom skapandet av tio universitet i världsklass, årlig universitetsranking samt ytterligare förstärkning av lärosätenas självständighet.

- [Läs mer om rapporten på den franska tillväxtkommissionens webbplats](#)

Miljö i fokus för Japans nye premiärminister

Japans nye premiärminister Yasuo Fukuda höll den 18 januari sitt första linjetal sedan han tillträdde i september 2007. Århundradets största utmaning är enligt Fukuda de globala miljöproblemen, därför kommer sommarens G8-möte i Hokkaido att fokusera på just dessa frågor. I syfte att vidareutveckla befintlig teknik formulerar Japan en "Environmental Energy Technology Revolution Plan" för att möta tekniska utmaningar kopplade till miljöproblem. En finansiell mekanism för spridning av tekniken till utvecklingsländer ska också tas fram.

- [Läs talet på premiärministerns webbplats](#)

Utländskt kapital finansierar mer svensk forskning

En ny rapport från Vetenskapsrådet presenterar hur forskningsfinansieringen för universitet och högskolesektorn i Sverige har utvecklats sedan mitten av 90-talet. Rapporten visar att resurserna ökade fram till 2002 men att de därefter stagnerat. Utländskt kapital har under senare år kommit att finansiera en allt högre andel av svensk forskning och utveckling, FoU. Utlandsfinansieringen ökade från 2,6 miljarder kronor (1999) till 8 miljarder kronor (2005) och utgjorde då åtta procent av all FoU-finansiering i Sverige som uppgick till 103,8 miljarder kronor. Under tioårsperioden har universiteten och högskolorna ökat antalet grundutbildningsstudenter, antagit fler doktorander, anställt mer personal och fått högre lönekostnader. En av konsekvenserna är eftersatta eller uteblivna infrastruktursatsningar.

- [Läs rapporten på Vetenskapsrådets webbplats](#)

Pernilla Norlin Omvärldsanalytiker/Kommunikatör
Utbildningsdepartementet 08-405 17 35
[e-post till Pernilla Norlin](#) [Prenumerera på nyheter](#)

Lärarlyftet

<http://regeringen.se/sb/d/9131>

Lärofortbildning

Vidareutbildning - lärare utan behörighet

Totalt investerar regeringen 3,6 miljarder kronor i lärarnas utbildning. 30 000 behöriga lärare ska få plugga på högskolan. Under tiden får de behålla 80 procent av lönen. Samtidigt satsar regeringen en miljard kronor på kompletterande utbildning för obehöriga, på fortbildning för sfi-lärare och på rektorsutbildningen.

I lärarlyftet ingår också skärpta behörighetsregler för lärare. I framtiden ska en lärare både ha utbildning i det ämne och för de år som hon eller han ska undervisa i. Regeringen har tillsatt en utredare som under våren 2008 ska presentera ett förslag till lärarauktorisering.

Regeringen vill förbättra studien i skolan. I propositionen Förbättrad ordning, trygghet och studiero i skolan (prop. 2006/07:69) föreslås att lärarna ska få skärpta befogenheter, till exempel rätt att omhänderta mobiltelefoner och flytta mobbare. Ingen, varken elever eller lärare, ska behöva vara rädd för att gå till skolan.

Mer om lärofortbildningen

På Skolverkets webbplats finns det mer information om lärofortbildning.

[Information om lärofortbildning på Skolverkets webbplats.](#)

ANSVARIGT STATSRÅD

[Jan Björklund](#)

[Lars Leijonborg](#)

ANSVARIGT DÉPARTEMENT

[Utbildningsdepartementet](#)

Lärarfortbildning

<http://regeringen.se/sb/d/9175>

[Lärarfortbildning - Vilka omfattas?](#)

[Lärarfortbildning - Innehåll och omfattning](#)

[Lärarfortbildning - ekonomiska förutsättningar](#)

Omkring 30 000 lärare ges en möjlighet till kvalificerad fortbildning vid universitet och högskolor. Regeringen har avsatt ca 2,9 miljarder kronor under åren 2007-2010 vilket innebär att lärarna får behålla 80 procent av sin lön under tiden de studerar.

Motiv för en satsning

Resultaten i svensk skola måste bli bättre. Både svenska som internationella undersökningar visar att elevers resultat har blivit sämre på flera områden. I den svenska utvärderingen av grundskolan (NU-03), som genomförts av Skolverket, ser man att elevers ämneskunskaper blivit sämre på flera olika sätt jämfört med de studier som gjordes år 1992 och 1995.

För att vända den negativa utvecklingen i skolan vill regeringen ge stöd till lärares fortbildning. Syftet är att stärka lärares kompetens för att därigenom öka elevers måluppfyllelse. Fokus ska ligga på att förstärka lärares ämneskunskap och pedagogiska förmåga, men också annan relevant fortbildning som leder till att fler elever når målen.

Vidareutbildning - lärare utan behörighet

<http://regeringen.se/sb/d/9131/a/85483>

För att säkra kvaliteten i undervisningen ska erfarna lärare som saknar lärarexamen ges en möjlighet att komplettera sin utbildning så att de uppnår lärarexamen. Utbildningarna ska anordnas av de universitet och högskolor som regeringen beslutat.

Uppdrag från regeringen

Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Umeå universitet, Karlstads universitet, Lärarhögskolan i Stockholm, Malmö högskola och Högskolan Dalarna har fått i uppdrag av regeringen att anordna utbildningen. Stiftelsen Högskolan i Jönköping kommer också att medverka. Genomförandet av utbildningarna ska samordnas av Umeå universitet i samverkan med berörda skolhuvudmän.

För att underlätta och i viss mån förkorta studietiden för personer som önskar genomgå vidareutbildningen, ska lärosätena erbjuda möjlighet till bedömning av tidigare erfarenheter, studievägledning och individualiserade studieprogram.

En redogörelse för utbildningarnas genomförande ska årligen lämnas i lärosätenas årsredovisningar.

Högskoleverket ska följa och utvärdera verksamheten. En rapport ska lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 30 juni 2010.

EXTERNA LÄNKAR

[Högskoleverkets webbplats](#)

Förslag till en ny betygsskala

<http://regeringen.se/sb/d/10237>

Frågor och svar om ny betygsskala

En arbetsgrupp, Betygsberedningen, föreslår att en sexgradig skala införs, fem betygssteg för godkända resultat och ett betygssteg för icke godkänt resultat. Beteckningarna föreslås utgöra en bokstavsskala, där A-E betecknar godkända resultat och F icke godkänt resultat. Om underlag för bedömning helt saknas till följd av omfattande frånvaro ska betyg inte sättas, vilket ska markeras med ett horisontellt streck.

Processen

Statsrådet Jan Björklund beslutade den 14 mars 2007 att tillsätta en arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet, Betygsberedningen, med uppdrag att utreda en ny betygsskala (U2007:A).

Förslaget i sin helhet har redovisats i en så kallad departementspromemoria, vilken har remitterats till ett stort antal remissinstanser. Efter remissbehandlingen kommer förslaget att beredas inom Regeringskansliet. Regeringen avser därefter att återkomma till riksdagen med en proposition. Vidare avser regeringen att ge Skolverket i uppdrag att ta fram nya kursplaner, där ett arbete med att utforma betygskriterier kommer att ingå.

Utgångspunkter för uppdraget

Arbetsgruppens uppdrag, enligt direktiven var att utreda och föreslå en ny betygsskala med fler steg än i dag för samtliga skolformer och utarbeta förslag till hur den nya betygsskalan närmare ska utformas. Gruppen skulle i sitt arbete även pröva

hur den så kallade ECTS-skalan (European Credit Transfer System) kan inspirera den nya betygsskalan.

Arbetsgruppens skulle bland annat ha följande utgångspunkter för uppdraget:

- utarbeta förslag till hur den nya betygsskalan närmare ska utformas,
- utarbeta en modell för bedömningskriterier anpassade till den nya betygsskalan,
- ge exempel på hur sådana kriterier kan utformas och
- föreslå implementeringsinsatser samt belysa behovet av kompetensutvecklingsinsatser och då särskilt beakta dels att likvärdigheten och rättssäkerheten i betygssättningen ska öka, dels de lärargrupper i den obligatoriska skolan som tidigare inte har satt betyg,
- redovisa ekonomiska konsekvenser och förslag till finansiering av genomförandet av förslaget till ny betygsskala samt
- lämna de författningsförslag som behövs för att betyg enligt den nya betygsskalan ska kunna ges från och med höstterminen i årskurs 6 i grundskolan eller från och med höstterminen i årskurs 7 i specialskolan samt för att genomföra gruppens förslag i övrigt.

Utredningsarbetet

För att få underlag till sitt arbete har arbetsgruppen genomfört särskilda möten med myndigheter och organisationer. Därutöver har arbetsgruppen besökt det danska Undervisningsministeriet i syfte att ta del av erfarenheter och kunskaper kring införandet av den nya danska betygsskalan.

Förutsättningar för uppdraget

För närvarande genomförs eller planeras genomgripande reformer av såväl grundskolan, gymnasieskolan som vuxenutbildningen, vilka kan påverka hur en ny betygsskala lämpligast bör tillämpas. De förslag arbetsgruppen lägger kan därför behöva justeras med hänsyn till det arbete som pågår.

Ett nytt betygssystem omfattar hela det regelverk som gäller betyg, när betyg ska ges, vad som gäller för olika skolformer, på vilka grunder betyg ska sättas etc. I betygssystemet ingår givetvis betygsskalan som en väsentlig del. Arbetsgruppens uppdrag omfattar således inte andra delar av betygssystemet än just betygsskalan, dvs. hur olika betyg betecknas, hur de beskrivs och hur de värderas.

Redan i budgetpropositionen för 2007 angav regeringen att betygen ska vara obligatoriska från årskurs 6. Den inriktningen gäller fortfarande. Arbetsgruppen lämnar emellertid inte några författningsförslag om när betyg tidigast ska sättas i grundskolan och motsvarande skolformer. Av detta följer att arbetsgruppen inte heller belyser behovet av insatser för implementering och kompetensutveckling för de lärargrupper i den obligatoriska skolan som tidigare inte har satt betyg.

Förslaget

En viktig utgångspunkt för arbetsgruppens förslag är att betygsskalan ska vara generell och att den ska vara så fristående som möjligt från övriga delar av betygssystemet. Tanken är att betygsskalan ska kunna bestå även om det sker ändringar i andra delar av betygssystemet.

En annan viktig utgångspunkt för arbetsgruppens arbete har varit att i möjligaste mån bygga på den kunskap och erfarenhet som finns av det nuvarande betygssystemet och den nuvarande betygsskalan. Det är väl belagt att det tar lång tid innan betygssystem och betygsskalor har etablerats och innan de som

ska använda dem utvecklat den nödvändiga förtrogenheten med systemet.

Arbetsgruppen föreslår att en sexgradig skala införs, fem betygssteg för godkända resultat och ett betygssteg för icke godkänt resultat. Beteckningarna föreslås utgöra en bokstavsskala, där A-E betecknar godkända resultat och F icke godkänt resultat.

När en elev i grundskolan får betyget F i ett ämne eller ämnesblock ska ett skriftligt omdöme om elevens kunskapsutveckling ges.

Nationella betygskriterier bör finnas för det lägsta, högsta och mellersta betygssteget vad avser godkända resultat. Om underlag för bedömning helt saknas till följd av omfattande frånvaro ska betyg inte sättas, vilket ska markeras med ett horisontellt streck. Att sätta betyg är myndighetsutövning. Att inte sätta betyg är ett beslut som i vissa fall också får rättsverkan för eleven. Det är således ett beslut som arbetsgruppen föreslår ska användas restriktivt. När en elev inte deltagit i undervisningen ska skolan, i de skolformer där det är aktuellt, kunna redovisa vad som har gjorts för att en elev ska nå upp till kunskapsmålen. Skriftlig information kring detta ska kunna lämnas, givetvis med beaktande av de sekretessbestämmelser som gäller.

Inom grundsärskolan, gymnasiesärskolan och särvux föreslås, när betyg sätts, att fem godkända steg ska tillämpas.

När det gäller betygsvärdet bör det fastställas enligt en skala, där betyget E ges värdet 10. Därefter ökar värdet för varje högre betygssteg med 2,5. Därmed blir det högsta betygsvärdet 20. Även om det maximala betygsvärdet blir detsamma är det således viktigt att beakta att de nya betygen inte helt motsvarar de gamla, vilket är ett viktigt skäl för att förändra

betygsbeteckningarna. Alltför stor förändring av betygsvärdet skulle kunna tolkas som att syftet är att markant öka kraven för det högsta betyget. Det är emellertid inte avsikten. Syftet med att införa en ny betygsskala är att bättre kunna differentiera och precisera inom nuvarande betygssystem. Genom att det högsta betygssteget fortfarande har betygsvärdet 20 understryks att syftet inte är att ytterligare höja ribban.

Arbetsgruppen föreslår vidare att endast godkända resultat ges ett betygsvärde även i fortsättningen. Det innebär att betyget F ger 0 i betygsvärde så som IG i nuvarande skala, i de skolformer där det förekommer.

När det gäller insatser för implementering och kompetensutveckling konstaterar gruppen att den nya betygsskalan kräver långsiktiga och strategiska insatser. Vidare anser arbetsgruppen att nuvarande kursplaner behöver ses över. Inom ramen för detta arbete bör ett fortsatt arbete med betygskriterier ingå.

Något förslag om tidpunkt för ikraftträdande av den nya skalan lämnas inte. Först när övriga reformer beslutats och Skolverket fått i uppdrag att utarbeta reviderade kursplaner går det att bedöma när betygsskalan kan träda i kraft för respektive skolform.

RELATERAT

[Pressmeddelande: Fler steg i ny betygsskala](#)[Webbutsändning:](#)

[Förslag till ny betygsskala presenteras](#)

[Ds 2008:13 En ny betygsskala](#)

[Lagstiftningsprocessen](#)

LADDA NER

[Ny betygsskala \(pdf 38 kB\)](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Skolverkets webbplats](#)

[Myndigheten för skolutveckling](#)